

Kulturdepartementet

Yttrande över ”Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop - framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)”

Region Jönköpings län har av Kulturdepartementet getts möjlighet att yttra sig över ”Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop - framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)”. Regionen har tagit del av förslaget och lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Sedan införandet av kultursamverkansmodellen har den kulturpolitiska dialogen intensifierats och fått större utrymme. Detta har bland annat lett till att kultur har fått större utrymme och uppmärksamhet även inom andra politikområden, vilket till exempel satt mycket tydliga avtryck i de regionala utvecklingsstrategierna.

På regional nivå har relationerna stärkts i och med att den kulturpolitiska samverkan med kommunerna och samrådet med kulturlivets aktörer fått tydliga strukturer och syften. Även samverkan på interkommunal och interregional nivå har stärkts så att de samlade resurserna mer och mer har kunnat riktas mot gemensamma mål.

Region Jönköpings län vill gärna delta i arbetet med och bidra till att kultursamverkansmodellen utvecklas så att dess fulla potential kan utnyttjas och resurserna används optimalt i arbetet med att nå de nationella kulturpolitiska målen samtidigt som utrymme ges för regionala prioriteringar. Det är därför glädjande att det i departementsskrivelsen under avsnitt 2.1 lyfts fram som en bärande utgångspunkt att en väl fungerande samverkan mellan stat, region och kommuner bidrar till att de offentliga resurserna och kompetenserna inom kulturområdet kan användas på bästa sätt. Särskilt att den kulturpolitiska dialogen mellan statlig och regional nivå har uppgraderats under innevarande mandatperiod.

Synpunkter på förslaget

Region Jönköpings län:

- Tillstyrker förslaget att ta bort konst- och kulturfrämjande verksamhet som eget område i kultursamverkansmodellen och istället inkludera det inom respektive verksamhetsområde. Detta är i praktiken redan gjort i många regionala kulturplaner i landet.
- Tillstyrker förslaget att införa bild- och formområdet som nytt verksamhetsområde inom kultursamverkansmodellen.
- Delar bilden av att det är viktigt med både nationell och regional samverkan på biblioteksområdet, men delar inte synpunkten att detta skulle motverkas av en decentraliserad medelsfördelning. Tvärtom är ju själva syftet med kultursamverkansmodellen ökad samverkan utifrån de nationella målen och de regionala prioriteringarna.
- Välkomnar nya medel för litteratur- och läsfrämjande insatser inom ramen för kultursamverkansmodellen, men bedömer att medelsökningen får begränsad effekt med den summa som föreslås.
- Delar skrivningen om att filmrådets roll och utveckling inom ramen för kultursamverkansmodellen bör utvärderas. En utökad politisk samverkan mellan statlig och regional nivå är en framgångsfaktor för filmområdet. Det är dock oklart i departements- skrivelsen vad som ska uppnås.
- Ser ett behov av ökad dialog kring de utvecklingsmedel som fördelas av staten. Samverkan mellan statlig, regional och kommunal nivå leder till gemensamma prioriteringar som gör att kultursamverkansmodellen kan nå sin fulla potential.
- Tillstyrker att förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet bör upphöra att gälla. Det gynnar kultursamverkansmodellen att alla kommuner och regioner/landsting ingår i den. En aspekt är vem som fördelar de statliga medlen till regional kulturverksamhet, men ännu viktigare är att alla kommuner och regioner/landsting formellt ingår i den politiska samverkan som modellen innebär.

De regionala kulturplanerna och processerna kring dem har betydelse för det ökade kulturpolitiska engagemang och inflytande som utvecklats i kommuner och regioner/landsting sedan kultursamverkansmodellen infördes. Detta ligger också till grund för kulturens ökade närvaro i de regionala utvecklingsstrategierna och ett påbörjat samspel med andra politikområden. Resonemanget om att de stora kommunerna skulle ha fått minskat inflytande ställer sig Region Jönköpings län frågande inför. Det framgår inte vad de skulle ha fått minskat inflytande över. Den kulturpolitiska dialogen med regional nivå – som ju fördelar både statliga och regionala medel till institutionerna – har aldrig tidigare varit så formaliserad, tydlig och kontinuerlig. Kommunerna har fått ett ökat inflytande avseende de regionala prioriteringarna tack vare kultursamverkansmodellen och den årliga formaliserade dialogen som modellen innebär.

- Delar synpunkten att tydliga metoder och syften med samrådet med det civila samhällets aktörer är viktigt. I synnerhet så som departementsskrivelsen nämner, då det finns svårigheter att hitta representanter för det civila samhället att ingå i dessa samråd. Det samma gäller samrådet med de professionella kulturaktörerna. Syftet och formerna för detta är dock tydliggjorda i den regionala kulturplanen i Region Jönköpings län. Även dialogen och samråd med företrädare för de nationella minoriteterna är av vikt att beakta.
- Tillstyrker att dialogen mellan den nationella politiska nivån och den regionala politiska nivån formaliseras för att främja en ökad samverkan och möjliggöra en utvecklad dialog om gemensamma politiska prioriteringar. Att även dialogen och samråd på tjänstemannanivå med departement och samverkansrådet ingår i denna formalisering är önskvärt.
- Tillstyrker också förslaget om att se över hur uppföljningen och utvärderingen av kultursamverkansmodellen kan förbättras. Ambitionen att göra en relevant och användbar uppföljning med minimal administrativ börda för berörda aktörer är att föredra. Det är också av värde att fundera på hur man kan hålla isär uppföljningen av de kulturpolitiska målen och statistik på verksamhetsnivå.

En fråga som inte berörs i departementsskrivelsen är Kulturrådets förmedlade bidrag till det fria kulturlivet. Region Jönköpings län ser en stärkt kultursamverkansmodell och villkor för konstnärligt skapande om även dessa medel fördelades på regional nivå inom ramen för kultursamverkansmodellen.

REGION JÖNKÖPINGS LÄN

Malin Olsson
Ordförande

Lars Johansson
Direktör utbildning och kultur